

Dosarul nr. 3ra-1001/22
2-21008166-01-3ra-28092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: Al.Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind anularea operațiunii administrative,
împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Comisia Națională a Pieței Financiare,

c o n s t a t ă :

La data de 19 ianuarie 2021, SA „Intact Asigurări Generale” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, solicitând anularea operațiunii administrative consemnate în scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.04-3648 din 15 decembrie 2020 și anume „solicitarea opiniei calificate a Ministerului Finanțelor vis-a-vis de concluzia entității de audit privind respingerea poziției actuarului ce ține de insuficiența rezervelor tehnice de asigurare” și suspendarea procedurii administrative intentate de pârât în temeiul cererii reclamantului cu nr.1419 din 26 noiembrie 2020 de reperfectare a licenței. (f.d.3-8).

În motivarea acțiunii a indicat că, SA „Intact Asigurări Generale” a depus în adresa Comisiei Naționale a Pieței Financiare cererea, la care au fost anexate toate actele prevăzute de Lege prin care a solicitat reperfectarea licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10 „Asigurare auto de răspundere civilă auto externă - CARTE VERDE” în temeiul căreia autoritatea de supraveghere fiind inițiată, în temeiul art. 69 alin. (1) Cod Administrativ procedura administrativă.

La 17 decembrie 2020, la sediul SA „Intact Asigurări Generale” a fost înregistrată scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3648 din 15 decembrie 2020, prin care reclamanta a fost informată că procedura administrativă a fost suspendată în temeiul art.81 alin.(1) Cod Administrativ al RM, până la

recepționarea opiniei calificate a Ministerului Finanțelor vis-a-vis de concluzia entității de audit privind respingerea poziției actuarului ce ține de insuficiența rezervelor tehnice de asigurare.

La 23 decembrie 2020 SA „Intact Asigurări Generale” a înregistrat la sediul Comisiei Naționale a Pieței Financiare cererea prealabilă nr.1597 din 22 decembrie 2020, prin care s-a solicitat anularea operațiunii administrative executive, ce a avut drept efect suspendarea examinării cererii reclamantului nr. 1419 din 26.11.2020 de reperfectare a licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10 „Asigurare auto de răspundere civilă auto externă - CARTE VERDE” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.1/2 din 05 ianuarie 2021 s-a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă depusă de SA „Intact Asigurări Generale”.

A comunicat că, pârâtul a considerat că operațiunea administrativă ar ține de disponibilitatea autorității publice și că aceasta nu ar fi una executorie și nu este îndreptată în privința reclamantului.

Cu referire la dreptul încălcat, a menționat că în temeiul art. 60 alin.(1) Cod Administrativ al RM „Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel”.

Conform articolul 242 alin.(1) din Legea nr. 407/21.12.2006 cu privire la asigurări „Autoritatea de supraveghere decide asupra eliberării licenței în termen de 30 de zile lucrătoare de la data recepționării tuturor documentelor aferente declarației pentru eliberarea licenței, iar în cazul reperfectării licenței - în termen de 14 zile lucrătoare de la data depunerii declarației pentru reperfectarea licenței”.

Astfel, a remarcat că prin prisma art.80 alin.(4) Cod Administrativ al RM „Pe perioada suspendării procedurii administrative termenul prevăzut la art.60 alin. (1) nu curge”. Prin scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3648 din 15 decembrie 2020 s-a informat reclamanta că în legătură cu solicitarea opiniei calificate a Ministerului Finanțelor vis-a-vis de concluzia entității de audit privind respingerea poziției actuarului ce ține de insuficiența rezervelor tehnice de asigurare, în temeiul art. 81 alin.(1) Cod Administrativ al RM, suspendă procedura administrativă aferentă cererii SA „Intact Asigurări Generale” nr.1419 din 26 noiembrie 2020 de reperfectare a licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10 „Asigurare auto de răspundere civilă auto externă - CARTE VERDE”.

Drept urmare, prin operațiunea administrativă executorie contestată, pârâtul a încălcat dreptul reclamantului de a-i fi soluționată în termenul prevăzut de Lege cererea și dreptul de proprietate.

A indicat că pârâtul ilegal a uzat de operațiunea administrativă „solicitarea opiniei calificate a Ministerului Finanțelor vis-a-vis de concluzia entității de audit privind respingerea poziției actuarului ce ține de insuficiența rezervelor tehnice de asigurare” și drept efect ilegal a suspendat procedura administrativă, în condițiile în care, conform art. 31 Cod Administrativ al RM „Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate”, în ordinea art. 16 alin.(2) din Codul Administrativ.

În acest sens, Comisia Națională a Pieței Financiare în nici un fel nu a motivat, prin prisma cărei norme de drept a solicitat opinia calificată a Ministerului Finanțelor vis-a-vis de concluzia entității de audit privind respingerea poziției actuarului ce ține de insuficiența rezervelor tehnice de asigurare și prin ce act

normativ Ministerul Finanțelor îi este atribuită o astfel de competență materială și procedurală.

Totodată, prin efectul pct. 7 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 696 din 30 august 2017 prevede expres funcțiile și atribuțiile de bază a acestei autorități publice centrale de specialitate, astfel, solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nu se pliază pe niciuna din funcțiile și atribuțiile terțului în raport cu entitățile de audit licențiate.

Mai mult ca atât, în ordinea prevăzută de Legea nr. 407/21.12.2006 cu privire la asigurări și Regulamentul privind licențierea pe piața asigurărilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/6 din 22.10.2018 prevăd expres lista actelor necesare pentru reperfectarea licenței, iar din simpla lecturare a acestora se deduce că opinii de la alte autorități, asociații, instituții publice și private nu sunt necesare în vederea reperfectării licenței, iar această atribuție și împuternicire legiuitorul a pus-o pe seama Autorității de Supraveghere care are un departament special cu colaboratori calificați.

Prin prisma art.16 alin. (2) Cod Administrativ și motivelor expuse în scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3648 din 15.12.2020, că operațiunea administrativă aleasă, care a avut ca efect suspendarea procedurii administrative este ilegală și arbitrară.

Analizând cele relatate mai sus, reclamanta a constatat un comportament abuziv din partea pârâtului care are drept scop tergiversarea examinării cererii de reperfectare a licenței Companiei reclamantei.

De asemenea, a menționat drept ilegală și neîntemeiată Hotărârea pârâtului nr. 1/2 din 05.01.2021 prin care a fost soluționată cererea prealabilă, care în esență nu conține nici un argument plauzibil în vederea susținerii temeiniciei și legalității propriei operațiuni administrative.

Ulterior, SA „Intact Asigurări Generale” a depus o cerere de chemare în judecată completată cu temeuri de drept și a concretizat pretențiile sale (f.d.45-49), invocând că, potrivit art.80 alin.(1), (2) din Codul administrativ, (1) În cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau pînă la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive. (2) Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operațiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare”. (3) Suspendarea se comunică participantului de către autoritatea publică/ persoana care conduce procedura”. Astfel, dreptul de a suspenda o procedură administrativă, în condițiile art. 80 Cod Administrativ îi este atribuit autorității publice, care prin prisma definiției din art. 7 Cod Administrativ al RM „ Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public”.

Prin Legea nr. 192 din 12.11.1998, a fost constituită Comisia Națională a Pieței Financiare, iar conform prevederilor art.1 alin. (1) din Legea sus-citată „Comisia Națională a Pieței Financiare, denumită în continuare Comisia Națională, este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebanară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei.

În acest scop, Comisia Națională este investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație”.

În ordinea art. 10 alin. (1), (2) și 11 din Legea nr. 192 din 12.11.1998 „Comisia Națională este condusă de Consiliul de administrație. Consiliul de administrație este un organ colegial compus din 5 membri, inclusiv președintele și doi vicepreședinți ai Consiliului de administrație, care sînt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Comisiei Naționale. Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați de Parlament pentru un mandat de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul prealabil pozitiv al comisiei parlamentare de profil. Fiecare membru al Consiliului de administrație are dreptul la două mandate consecutive”.

În temeiul art. 18 alin. (1) din Legea nr. 192 din 12.11.1998 „Deciziile Comisiei Naționale se adoptă la ședințele Consiliului de administrație, care pot fi ordinare sau extraordinare”.

Prin urmare, conform art.19 alin. (2) din Legea sus-indicată „Deciziile Comisiei Naționale se adoptă prin votul majorității celor prezenți la ședința Consiliului de administrație Membrii Consiliului de administrație absenți pot vota în scris”.

Astfel, prerogativa exclusivă de a suspenda procedura administrativă aparține Consiliului de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, respectiv scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3459 din 01.12.2020 este semnată de Președintele Consiliului de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care de drept este și Președintele CNPF, care are aceleași drepturi și împuterniciri în cadrul Consiliului de Administrație, ca și orice alt membru, iar eventual, o Decizie de suspendare a procedurii administrative urma să fie emisă de Consiliul de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, ca organ colegial, adoptată în cadrul ședințelor ordinare sau extraordinare.

Prin urmare, din dosarul administrativ prezentat instanței de judecată se poate constata cu certitudine că suspendarea procedurii administrative a fost dispusă prin scrisoarea Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3648 din 15 decembrie 2020, or, în condițiile Legii, acestuia nu-i este atribuită o astfel de competență și nu poate să substituie decizia organului Colegial.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediu Rîșcani s-a admis acțiunea și s-a anulat ca ilegală operațiunea administrativă executorie – hotărârea Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Chițan Valeriu, prin care a fost suspendată procedura administrativă „privind examinarea cererii Companiei „Intact Asigurări Generale” SA (nr.1419 din 26.11.2020) de reperfectare a licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10, tipul – „Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă – Carte Verde”, până la recepționarea scrisorii de răspuns de la Ministerul Finanțelor (operațiune preliminară care trebuie constatată de o altă autoritate publică)” și hotărârea

Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.1/2 din 05 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea prealabilă.

S-a încasat în beneficiul SA „Intact Asigurări Generale” de la Comisia Națională a Pieței Financiare suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru asistența juridică. În rest, pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată (f.d.68, 76-91).

La data de 13 octombrie 2021, Comisia Națională a Pieței Financiare a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 11 octombrie 2021, cu adoptarea unei hotărâri privind declararea acțiunii inadmisibile (f.d.72- 73).

Din materialele cauzei se atestă că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 11 octombrie 2021 (f.d.68), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data de 13 octombrie 2021 (f.d.72-73), hotărârea motivată fiind recepționată de apelant la 20 ianuarie 2022 (f.d.94), apelul motivat l-a depus la 18 februarie 2022. Astfel, instanța de apel a conchis că apelul nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Prin decizia din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel înaintată de Comisia Națională a Pieței Financiare. S-a casat integral hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021 și s-a emis o nouă decizie prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de SA „Intact Asigurări Generale” împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind anularea operațiunii administrative.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art. 15 Cod administrativ, operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. (2) Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

Raportând cadrul legal precizat la circumstanțele faptice ale pricinii, instanța de apel a reținut că, acțiunea în contencios are menirea de oferi protecție juridică persoanei împotriva activității administrative ilegale a autorităților publice, dar nu este un mijloc legal prin care să se urmărească blocajul activității autorităților publice sau antrenarea fără motiv a terților în acțiune judiciară pentru motive de insatisfacție generală.

Totodată, temeiul constituțional al contestării actelor autorităților publice și a răspunderii acestor autorități pentru vătămările aduse prin nesocotirea sau încălcarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei rezultă din art. 52 din Constituție, dar este prevăzut expres și în art. 53, consacrat nemijlocit dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Astfel, potrivit 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Protecția drepturilor și libertăților omului împotriva activității ilegale a autorităților publice își are suportul și în actele internaționale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 8, stabilește: „Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare

competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege“.

Instanța de apel a menționat că, în cazul în care persoana este vătămată în drepturile sale prin acte administrative, ea poate să se apere recurgând la pârghiile și instrumentele oferite de legislația administrativă, care potrivit art. 3 din Codul administrativ „are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.”

Reiterând, instanța de apel a conchis că, calitatea de reclamant în acțiunile în contencios administrativ o poate avea doar persoana care poate revendica un drept vătămat sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, condiție care la caz nu a fost întrunită, considerent din care devin aplicabile 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, potrivit căroră acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

În speța dedusă judecării reclamanta contestă operațiunea administrativă întreprinsă de Comisia Națională a Pieței Financiare, care desinestătător nu produce ca atare efecte juridice. Or, obiectul acestei cauze, este hotărîrea Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Chițan Valeriu, prin care a fost suspendată procedura administrativă „privind examinarea cererii Companiei „Intact Asigurări Generale” SA (nr.1419 din 26.11.2020) de reperfectare a licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10, tipul – „Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă – Carte Verde”, pînă la recepționarea scrisorii de răspuns de la Ministerul Finanțelor (operațiune preliminară care trebuie constatată de o altă autoritate publică)” și hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.1/2 din 05 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, acte care analizate fiecare în parte individual nu produc ca atare efecte juridice aparte pentru reclamantă, fiind niște activități ale autorității publice - CNPF, realizate în cadrul activității acesteia. Respectiv actele enunțate urmează a fi contestate și supuse analizei judiciare doar concomitent cu actul administrativ individual emis urmare a realizării controlului care, după cum rezultă din poziția apelantului că, procedura administrativă a fost reluată imediat după ce a fost recepționat răspunsul Ministerului Finanțelor nr. 16/1-08/198 din 24.12.2020, iar procedura administrativă inițiată la cererea asigurătorului nr.1419 din 26.11.2020, a fost finalizată cu adoptarea Hotărîrii CNPF nr.3/1 din 19.01.2021, potrivit căreia a fost refuzată reperfectarea licenței (cu includerea în clasa 10 a „asigurării obligatorii de răspundere civilă auto externă ”) Companiei „Intact Asigurări Generale” SA. Această hotărîre a fost contestată de intimat/reclamant cu acțiunea în contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, (acțiune pendinte).

Astfel, reiterând prevederile legale enunțate anterior, instanța de apel a punctat că urmează a fi delimitate și respectate întocmai acele condiții necesare pentru existența unei stabilități și a corectitudinii formulării acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, și anume: actul emis trebuie să parvină de la o autoritate administrativă; condiția existenței vătămării unui drept recunoscut de lege reclamantului; vătămarea dreptului să fie cauzată printr-un act administrativ sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal cererea.

Astfel, prin prisma reglementărilor art. 15 Cod Administrativ, operațiunile administrative nu pot constitui de sine stătător obiect al acțiunii în contencios administrativ, deoarece acestea nu produc efecte juridice prin ele însele prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că este întemeiată poziția apelantului precum că, hotărârea Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Chițan Valeriu, prin care a fost suspendată procedura administrativă „privind examinarea cererii Companiei „Intact Asigurări Generale” SA (nr.1419 din 26.11.2020) de reperfectare a licenței prin completarea activității de asigurare cu clasa 10, tipul – „Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă – Carte Verde”, pînă la recepționarea scrisorii de răspuns de la Ministerul Finanțelor (operațiune preliminară care trebuie constatată de o altă autoritate publică)” este o operațiune administrativă în sensul art.15 Cod administrativ, ce poate fi contestată doar concomitent cu actul administrativ individual, deoarece desinestătător nu produce ca atare efecte juridice.

La data de 07 iulie 2022, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 octombrie 2021 (f.d.160).

Ulterior, la data de 13 octombrie 2022 Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică a prezentat motivarea recursului (f.d.164-171).

În susținerea recursului a invocat că, prin Legea nr. 192 din 12.11.1998, a fost constituită Comisia Națională a Pieței Financiare, în acest sens, se vor reține prevederile art. 1 alin.(1) din Legea sus-citată și anume, Comisia Națională a Pieței Financiare, denumită în continuare Comisia Națională, este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebanară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei. În acest scop, Comisia Națională este investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație”.

În ordinea art. 10 alin.(1), (2) și 11 din Legea nr. 192 din 12.11.1998, „Comisia Națională este condusă de Consiliul de administrație. Consiliul de administrație este un organ colegial compus din 5 membri, inclusiv președintele și doi vicepreședinți ai Consiliului de administrație, care sînt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Comisiei Naționale. Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați de Parlament pentru un mandat de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul prealabil pozitiv al comisiei parlamentare de profil. Fiecare membru al Consiliului de administrație are dreptul la două mandate consecutive”.

În temeiul art. 18 alin.(1) din Legea nr. 192 din 12.11.1998 „Deciziile Comisiei Naționale se adoptă la ședințele Consiliului de administrație, care pot fi ordinare sau extraordinare”.

Prin urmare, conform art. 19 alin.(2) din Legea nr. 192 din 12.11.1998 „Deciziile Comisiei Naționale se adoptă prin votul majorității celor prezenți la ședința Consiliului de administrație. Membrii Consiliului de administrație absenți pot vota în scris”. Astfel, prerogativa exclusivă de a suspenda procedura

administrativă aparține Consiliului de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, respectiv scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3459 din 01.12.2020 este semnată de Președintele Consiliului de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care de drept este și Președintele CNPF, care are aceleași drepturi și împuterniciri în cadrul Consiliului de Administrație, ca și orice alt membru, iar eventual, o decizie de suspendare a procedurii administrative urma să fie emisă de Consiliul de Administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, ca organ colegial, adoptată în cadrul ședințelor ordinare sau extraordinare.

A relatat recurenta că, din dosarul administrativ prezentat instanței de judecată se poate constata cu certitudine că suspendarea procedurii administrative a fost dispusă prin scrisoarea Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-3648 din 15.12.2020, or, în condițiile Legii, acestuia nu-i este atribuită o astfel de competență și nu poate să substituie Decizia organului Colegial.

În temeiul art. 25 alin.(1) lit. a) - h), alin. (2) din Legea nr. 192 din 12.11.1998 împuternicirile Președintelui Consiliului de Administrație a CNPF, care de drept este și Președintele CNPF sunt „ 1) Președintele Comisiei Naționale: a) conduce activitatea Comisiei Naționale, poartă răspundere în fața Parlamentului pentru îndeplinirea de către Comisia Națională a sarcinilor atribuite acesteia prin prezenta lege și prin regulamentul ei; b) reprezintă Comisia Națională în relațiile cu autoritățile publice, precum și cu organismele internaționale de specialitate respective;c) convoacă ședințele Consiliului de administrație, le prezidează și asigură îndeplinirea hotărârilor adoptate; d) repartizează atribuții și împuterniciri vicepreședinților și membrilor Consiliului de administrație confirmate prin hotărâre a Comisiei Naționale; e) recrutează, promovează și eliberează din serviciu angajații Comisiei Naționale. Recrutarea se efectuează prin aplicarea principiului de transparență conform regulamentului propriu, respectând criteriul de selectare în bază de integritate profesională;f) aplică, după caz, sancțiuni disciplinare angajaților Comisiei Naționale; g) semnează avize, rapoarte, răspunsuri oficiale, altă corespondență curentă; h) examinează cauzele contravenționale și aplică sancțiuni contravenționale în corespundere cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova. (2) În absența Președintelui Comisiei Naționale, atribuțiile prevăzute la alin.(1) sînt exercitate de vicepreședintele împuternicit”.

La 14 noiembrie 2022 Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 iunie 2022, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică a depus recurs nemotivat la 07 iulie 2022. Decizia motivată din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată de către

Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică la data de 23 septembrie 2022, prin intermediul adresei electronice (f.d.161).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 07 iulie 2022, iar recursul motivat la 13 octombrie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea

recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru